

Verantwoording van de internetpublicatie van het verpondingskohier van stad en heerlijkheid Borculo, afschrift Kreynck, uit 1646-1649.

In 1991 heb ik een transcriptie gemaakt van het afschrift Kreynck van het verpondingskohier van stad en heerlijkheid Borculo uit de jaren 1646-1649. Hoewel het de bedoeling was deze transcriptie ooit nog eens op papier uit te geven, is het daar niet meer van gekomen. Het manuscript kan ingezien worden bij het Streekarchivariaat Regio Achterhoek en in de collectie SSHB in de Openbare Bibliotheek van Borculo.

In het najaar van 2005 begint de Stichting Stad en Heerlijkheid Borculo met de uitgave van de transcriptie van het originele verpondingskohier van de stad Borculo, het schependom en de buurschap Dijcke.

Omdat er soms aanzienlijke verschillen zijn tussen het origineel en het afschrift, lijkt het voor de hand te liggen dat onderzoekers in staat worden gesteld straks beide versies naast elkaar te kunnen leggen.

De internetpublicatie bestaat uit drie delen:

- I. Verantwoording, Inhoudsopgave en Bestuurlijke en kerkelijke indeling 1650-heden
- II. Voorwoord en Inleiding
- III. Transcriptie.

Ten opzichte van het manuscript zijn enkele kleinere wijzigingen aangebracht. Eén daarvan is dat door de iets gewijzigde opmaak de indertijd vervaardigde inhoudsopgave en de index niet meer kloppen. In een digitale omgeving hoeft dit echter geen problemen meer op te leveren. De index kan eventueel op aanvraag toegezonden worden.

Voor alle vragen inzake het gebruik van delen van deze transcriptie in eigen onderzoek dient u contact op te nemen met de auteur: info@heerlijkheidborculo.nl

Eibergen, 12 maart 2005

Bennie te Vaarwerk

INHOUD

Voorwoord	i
Inleiding	ii
Geschiedenis van de verponding	ii
Hoe het kohier tot stand kwam	ii
Gerhard Kreyneck	iii
Belangstelling voor streekhistorie.....	iii
Vergelijking tussen afschrift en origineel	iv
Voorbeelden van posten uit het afschrift Kreyneck	iv
Pachten, tienden, tinsen en andere lasten	vi
Garfpacht	vi
Zaadpacht	vii
Geldpacht	vii
Wisscherpacht	vii
Tienden	vii
De thins	viii
Overige lasten	viii
Archiefbronnen	ix
Literatuur	ix
Woordenlijst	x
Afkortingen	xi
Afkortingen van geografische namen	xii
Bestuurlijke en kerkelijke indeling	xiii
Kaart van het gebied	xiv
Stadt en Schependom Borculoe	1
Voogdie van Geesteren	19
Buyrschap Kulsdom oft Usper	19
Buyrschap in Eschsydt	23
Buyrschap Lempel	26
Buyrschap Over- end Neder Biell	31
Buyrschap Heur	38
De Steenstraet Geesteren	42
Buyrschap Gelster	44
Buyrschap Dyck	51
Buyrschap Haerle	56
Voogdie van Beltrum	61
Buyrschap Lindtveldt	77
Buyrschap Aevest	83
Buyrschap Swolle	86
Landen uyt de Vooghdie van Beltrum gepacht van burgeren en ingesetenen der Stadt Groenloe	89
Dorp Neede	93
Buyrschap Hoente	103
Buyrschap Noortwijck	110
De tweede helfte van Noortwijck	115

Buyrschap Brammeloe	120
Buyrschap Lochuisen	123
Eijbergen	127
Holterhoeck	139
Olden Eijbergen	140
Buyrschap Mallum	146
Buyrschap Recken	152
D'andere sijdt van Recken	157
Buyrschap Hupsel	163
Register	169

Bestuurlijke en kerkelijke indeling, 1650 - heden.

De heerlijkheid Borculo was bestuurlijk verdeeld in vier voogdijen: **Geesteren, Eibergen, Neede en Beltrum**. De steden Borculo (met het schependom) en Eibergen namen een aparte positie in. De voogdijen bestonden uit een aantal buurschappen. Deze waren op hun beurt weer onderverdeeld in rotten (wijken of buurten). Het volgende overzicht is bedoeld voor een eerste oriëntatie in het gebied. Genealogen moeten er rekening mee houden, dat kerspel en voogdij of burgerlijke gemeente niet altijd met elkaar in overeenstemming zijn.

HEERLIJKHEID (ca. 1650)	KERSPEL (ca. 1650)	BURGERLIJKE GEMEENTE (1992)
Stad Borculo met het Schependom	Borculo	Borculo
Voogdij Geesteren	Geesteren	Borculo (tot 1819 zelfst.)
- Kulsdom of Usper	-	Borculo
- Eschsydt	-	"
- Lempel	-	"
- Over- en Neder Biell	-	"
- Heur	-	"
- Steenstraat Geesteren	Geesteren	"
- Gelster	Neede	"
- Dyck	Borculo	"
- Haerle	Eibergen	"
Voogdij Beltrum	Groenlo	Eibergen (tot 1819 zelfst.)
- Beltrum	"	"
- Lindtvelt	"	"
- Aevest	"	"
- Swolle	"	"
Voogdij Neede	Neede	Neede
- Dorp Nede	"	"
- Hoente	"	"
- Noortwijck	"	"
- Brammeloe	"/Haaksbergen	"
- Lochuisen	Neede	"
Stad Eibergen	Eibergen	Eibergen
Voogdij Eibergen	Eibergen	Eibergen
- Holterhoeck	"	"
- Olden Eijbergen	"	"
- Mallum	"	"
- Recken	"	"
- Hupsel	"	"

Bij de gemeentelijke herindeling, die plaats had met ingang van 1 januari 2005, zijn de buurschap Zwolle en delen van Avest en Voor-Beltrum overgegaan naar de nieuwe gemeente Groenlo-Lichtenvoorde. De rest van de gemeente Eibergen werd met de gemeenten Neede, Borculo en Ruurlo heringedeeld tot de gemeente Berkelland.